

« لایحه هدفمند کردن یارانه »

ماده ۱ - دولت مجاز است با رعایت موارد زیر قیمت حامل‌های انرژی را اصلاح کند:

الف - قیمت فروش داخلی بنزین، نفت گاز، نفت کوره، نفت سفید و گاز مایع و سایر مشتقات متناسب با قیمت فوب خلیج فارس و شرایط اقتصادی کشور به گونه‌ای تعیین شود که حداکثر پس از سه سال از ابلاغ این قانون قیمت حامل‌های یاد شده کمتر از ۹۰٪ قیمت‌های فوب خلیج فارس با احتساب هزینه‌های مترتب (شامل حمل و نقل، توزیع و مالیات و عوارض قانونی) نباشد.

تبصره ۱ - قیمت فروش نفت خام به پالایشگاه‌های داخلی حداقل ۹۵ درصد قیمت فوب خلیج فارس تعیین می‌شود و قیمت فرآورده‌ها متناسب با آن تعیین می‌شود و بخش‌های غیردولتی مجاز به تجارت و فعالیت در بخش بالادستی نفت و گاز با رعایت قانون اصلاح موادی قانون چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷ خواهد بود.

ب - قیمت فروش داخلی گاز طبیعی به گونه‌ای تعیین شود که حداکثر ظرف ۳ سال از ابلاغ این قانون معادل حداقل ۷۵ درصد متوسط قیمت گاز طبیعی صادراتی شود.

ج - قیمت فروش داخلی برق به گونه‌ای تعیین شود ظرف ۳ سال پس از ابلاغ این قانون معادل حداقل قیمت تمام شده آن باشد.

تبصره ۲ - قیمت تمام شده برق، مجموع هزینه‌های تبدیل انرژی، انتقال و توزیع و هزینه سوخت با راندمان حداقل ۳۸ درصد نیروگاه‌های کشور و رعایت استانداردها محاسبه می‌شود و هر ساله حداقل یک درصد به راندمان نیروگاه‌های کشور افزوده شود بطوری که تا پنج سال از زمان اجرای این قانون به راندمان ۴۵ درصد برسد.

تبصره ۳ - در خصوص قیمت برق و گاز طبیعی دولت مجاز است در موارد خاص قیمت‌های ترجیحی را اعمال کند.

ماده ۲ - دولت مجاز است برای مدیریت آثار نوسان قیمت‌های بین‌المللی حامل‌های انرژی بر اقتصاد ملی، مالیات از مصرف انرژی را متناسب با این عوامل تعیین و اخذ نموده و همچنین از طریق تعیین و

اخذ عوارض و یا اخذ ما به التفاوت و یا پرداخت یارانه اقدام نماید. وجوه حاصل از این ماده در اختیار صندوق موضوع ماده (۹) این قانون برای مصرف در امور موضوع این قانون قرار می‌گیرد.

تبصره - مالیات موضوع بند (۲) تبصره ماده (۱۶) و عوارض موضوع بندهای «د» و «ج» ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده لغومی گردد. عبارت «ج» و «د» در تبصره ۴ ماده (۱۷) و عبارت مذکور در بند ب ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده حذف می‌گردد.

ماده ۳ - دولت مجاز است، با رعایت موارد زیر قیمت آب و کارمزد جمع‌آوری و دفع فاضلاب را تعیین کند:

الف- قیمت آب برای مصارف مختلف با توجه به کیفیت و نحوه استحصال آن در کشور به گونه‌ای تعیین شود که حداکثر ظرف ۳ سال پس از ابلاغ این قانون، حداقل معادل قیمت تمام شده آن باشد.

تبصره ۱- قیمت تمام شده آب در هر یک از حوزه‌های آبریز بر اساس ارزش اقتصادی آن و با در نظر گرفتن هزینه‌های تامین، انتقال و توزیع با رعایت راندمان مورد تائید کارگروهی متشکل از وزرای اقتصاد و دارائی، نیرو بازرگانی، صنایع و معادن، جهاد کشاورزی کشور و برنامه‌ریزی و نظارت رهبردی محاسبه می‌شود.

تبصره ۲- برای مدیریت منابع آب به علت تفاوت قیمت‌های تمام شده آب در کشور از طریق تعیین و اخذ مالیات و عوارض، اخذ مابه‌التفاوت و یا پرداخت یارانه از طریق صندوق موضوع ماده (۹) اقدام نماید. اعمال قیمت ترجیحی برای مصارف مختلف آب مجاز خواهد بود.

ب- کارمزد خدمات جمع‌آوری و دفع فاضلاب در مناطق مختلف کشور توسط کارگروه موضوع تبصره یک این ماده تعیین می‌شود.

ماده ۴- دولت مجاز است حداکثر ظرف سه سال، قیمت سایر کالاها و خدمات اساسی و همگانی غیرحاکمیتی را معادل حداقل قیمت تمام شده تعیین کند.

ماده ۵ - دولت مجاز است حداکثر تا شصت درصد (۶۰٪) خالص وجوه حاصل از اجرای این قانون را در قالب بندهای زیر هزینه نماید:

الف - کمک مستقیم و در قالب پرداخت نقدی و یا غیرنقدی یا واگذاری سهام از جمله سهام قابل عرضه در بورس بر حسب اختیار به خانوارهای جامعه هدف.

ب - اجرای نظام جامع تأمین اجتماعی از قبیل:

۱- گسترش و تأمین بیمه‌های اجتماعی و بیمه خدمات درمانی و تأمین و ارتقای سلامت جامعه و پوشش دارویی و درمانی بیماران خاص و صعب‌العلاج،

۲- کمک به تأمین مسکن و اشتغال برای جامعه هدف.

۳- توانمندسازی و اجرای برنامه‌های حمایت اجتماعی برای جامعه هدف،

ج- سایر امور مربوط به هدفمند کردن یارانه‌ها.

تبصره یک- دستورالعمل این ماده شامل چگونگی شناسایی جامعه هدف، تشکیل و به هنگام‌سازی پایگاه‌های اطلاعاتی مورد نیاز، افتتاح حساب هدفمندسازی یارانه‌ها و نحوه پرداخت برای جامعه هدف و پرداخت‌های موضوع این ماده ظرف یک ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی، رفاه و تأمین اجتماعی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور تصویب و ابلاغ خواهد شد.

تبصره دو- شرایط و محدودیت‌های استفاده از حساب هدفمندسازی یارانه‌ها و اعمال مدیریت دولت بر آن و شرایط برگشت وجوه در قالب دستورالعمل اجرایی خواهد بود که به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی و رفاه و تأمین اجتماعی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور به تصویب هیات وزیران خواهد رسید. حساب‌های مزبور به نام سرپرست خانوار یا فرد واجد شرایطی که برای اختصاص یارانه خانوار تعیین می‌شود، افتتاح خواهد شد.

ماده ۶ - دولت مجاز است حداکثر تا پانزده درصد (۱۵٪) خالص وجوه حاصل از اجرای این قانون را برای سرمایه‌گذاری و یا پرداخت کمک‌های بلاعوض و یا یارانه سود تسهیلات و یا وجوه اداره شده برای اجرای موارد زیر هزینه کند:

۱- بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی و مسکونی و تشویق به صرفه‌جویی و رعایت الگوی مصرف که توسط دستگاه اجرایی ذی‌ربط معرفی می‌شود.

۲- اصلاح ساختار فناوری واحدهای تولیدی در جهت افزایش بهره‌وری انرژی و توسعه تولید برق از منابع تجدیدپذیر.

۳- جبران زیان شرکت‌های ارائه دهنده خدمات آب و فاضلاب، برق، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی ناشی از اجرای این قانون.

۴- گسترش حمل و نقل عمومی.

۵- حمایت از تولیدکنندگان بخش کشاورزی و صنعتی.

۶- حمایت از تولید انبوه نان صنعتی انبوه.

۷- حمایت از توسعه صادرات غیرنفتی.

ماده ۷- دریافت کنندگان مستقیم منابع موضوع مواد (۵) و (۶) این قانون که اطلاعات لازم و تغییرات آن را ارائه نمی‌کنند و متخلفان و ارایه‌کنندگان اطلاعات نادرست، از تمام یا بخشی از منافع اجرای این قانون محروم خواهند شد. چنانچه این اشخاص از محل این قانون منافی تحصیل کرده باشند که استحقاق آن را نداشته باشند، علاوه بر استرداد اصل آن تا دو برابر به پرداخت جریمه ملزم خواهند شد و منابع حاصل به صندوق موضوع ماده (۹) این قانون واریز خواهد شد.

دستورالعمل این ماده حداکثر یک ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزیر دادگستری و امور اقتصادی و دارایی و رفاه و تأمین اجتماعی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی، رئیس جمهور و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور تصویب و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۸ - دولت مجاز است حداکثر تا بیست و پنج درصد (۲۵٪) وجوه خالص حاصل از اجرای این قانون را به منظور کاهش وابستگی اعتبارات هزینه‌ای به نفت و جبران آثار آن بر اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هزینه کند.

ماده ۹ - دولت مکلف است صندوق هدفمندی‌سازی یارانه‌ها را با شرایط زیر تشکیل دهد:

- صندوق توسط هیات امنایی به ریاست رئیس جمهور (با معاون اول وی) و مرکب از وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر رفاه و تأمین اجتماعی و معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و

معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور اداره می‌شود. دو نماینده مجلس شورای اسلامی نیز به عنوان ناظر با انتخاب مجلس شورای اسلامی در هیات امنای صندوق شرکت می‌کنند.

- صندوق دارای شخصیت حقوقی مستقل و استقلال اداری و مالی است و به صورت موسسه عمومی غیر دولتی، طبق اساسنامه و سایر قوانین و مقررات مربوط اداره می‌شود و وظیفه و اختیار دارد، وجوه حاصل از اجرای این قانون را اخذ و به مصارف مقرر در این قانون برساند.

- اساسنامه صندوق شامل ارکان، اعضاء، وظایف، اختیارات مدت فعالیت و سایر مقررات حاکم بر اداره آن به پیشنهاد هیات امناء به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

- صندوق صرفاً دارای واحد ستادی و متمرکز بوده و شعبه یا واحد وابسته‌ای نخواهد داشت.

- اعتبارات و کارکنان مورد نیاز اداره صندوق از محل کاهش اعتبارات و کارکنان دستگاه‌های اجرایی تامین می‌گردد.

تبصره ۱- دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم و ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، مکلفند تمامی منابع حاصل از اصلاح قیمت‌های مشمول این قانون را به حساب صندوق واریز کنند.

تبصره ۲- صد در صد وجوه واریزی به صندوق به شرح سرفصل‌های مندرج در مواد (۵)، (۶) و (۸) این قانون با تصویب هیات امناء اختصاص می‌یابد.

تبصره ۳- منابع پرداختی صندوق به اشخاص حقیقی و حقوقی با تشخیص هیات امناء کمک تلقی می‌شود.

تبصره ۴- صندوق مکلف است، گزارش عملکرد سالانه را به هیات وزیران جهت ارسال به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

تبصره ۵ - صندوق هدفمندسازی یارانه‌ها به عنوان جزء (۴) به ماده (۲) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن اضافه می‌شود.

تبصره ۶ - کمک‌های نقدی و غیرنقدی ناشی از اجرای این قانون به اشخاص حقیقی و حقوقی از پرداخت مالیات بر درآمد موضوع قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن معاف است. کمک‌های مزبور به اشخاص مذکور بابت جبران تمام یا قسمتی از قیمت کالا یا خدمات عرضه شده توسط آنها مشمول حکم این تبصره نخواهد بود.

ماده ۱۰ - تنخواه مورد نیاز اجرای این قانون تا سقف یک دوازدهم از سرجمع بودجه عمومی سنواتی تامین می‌شود و از محل منابع حاصل از اجرای این قانون در طول سال مستهلک می‌شود.

ماده ۱۱ - جا به جایی وجوه حاصل از اجرای این قانون در مواد (۵)، (۶) و (۸) تا حداکثر ۱۰ واحد درصد توسط دولت مجاز است، به طوری که کل وجوه حاصل در موارد پیش‌بینی شده در این قانون مصرف می‌شود.

ماده ۱۲ - دولت مجاز است، در راستای اجرای این قانون در سال ۱۳۸۷، وجوه حاصل را به ردیف درآمدی مربوط مندرج در قانون بودجه سال ۱۳۸۷ کل کشور واریز و معادل صد در صد (۱۰۰٪) اعتبار تحت عنوان «اعتبارات موضوع هدفمندسازی حامل‌های انرژی (درآمد - هزینه)» را هزینه کند.

ماده ۱۳ - الزام افزایش حقوق کارکنان دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱۵۰) قانون برنامه چهارم توسعه و مواد (۴۶) و تبصره آن و ماده (۱۲۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۴۱) قانون کار از زمان اجرای این قانون موقوف الاجرا خواهد شد و تمامی قوانین مغایر با این قانون از زمان ابلاغ، لغو می‌شود.

ماده ۱۴ - دولت مجاز است معافیت مالیاتی موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم را علاوه بر افزایش سالانه آن، متناسب با تغییر و اصلاح قیمت‌های موضوع این قانون با پیشنهاد وزرای امور اقتصادی و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور دارای طی پنج سال حداکثر تا دو برابر افزایش دهد.

متن نامه اتاق تهران در خصوص لایحه هدفمند کردن یارانه‌ها
به مجلس شورای اسلامی و کمیسیونهای آن

جناب آقای دکتر لاریجانی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

جناب آقای دکتر توکلی

رئیس محترم مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی

جناب آقای مهندس رضا عبداللہی

ریاست محترم کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر غلامرضا مصباحی مقدم

ریاست محترم کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر غلامرضا مصباحی مقدم

ریاست محترم کمیسیون ویژه طرح تحول اقتصادی

جناب آقای دکتر حمیدرضا کاتوزیان

ریاست محترم کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی

جناب آقای دکتر اکبری

ریاست محترم کمیسیون صنایع و معاون

با احترام، به پیوست نظر این اتاق در مورد لایحه هدفمند کردن یارانه‌ها تقدیم می‌گردد. با توجه به اهمیت موضوع و تاثیر سرنوشت ساز آن بر اقتصاد کشور، لطفاً ملاحظه و دستور فرمایند در کمیسیونهای ذی‌ربط مورد توجه جدی قرار گیرد.

یحیی آل اسحاق

رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تهران

اظهار نظر در مورد لایحه هدفمند کردن یارانه‌ها

الف) کلیات

- ۱- هر تحول و اقدامی که بخواهد اثر گسترده در اقتصاد و معاش مردم داشته باشد باید بطور مشخص به رشد اقتصادی بیانجامد. به بیانی دیگر هر یک از اجزاء طرح تحول اقتصادی به میزان درجه اهمیت خود باید موجبات تحرك اقتصادی را فراهم سازد و لی در این پیشنهاد اثر قابل قبولی از جهت گیری های ایجابی لازم برای افزایش رشد اقتصادی به چشم نمی خورد.
- ۲- هر گونه یارانه نقدي و غیرنقدي که به گونه ای مؤثر به رشد اقتصادی کمک نکند سبب اشاعه فرهنگ مصرفی، بیکارگی و رانت خواری میشود و در نهایت عدالت اجتماعی و سلامت جامعه را تهدید خواهد نمود.
- ۳- تغییراتی با این حجم و وسعت به ویژه از بعد مالی باید در چارچوب قانون برنامه و بودجه های سالانه مطرح گردد. در غیر اینصورت یا بودجه بی معنی می گردد و یا طرح تحول ناموفق می شود.
- ۴- از آنجا که مبلغ یارانه ها هرچه باشد تابع مستقیم نوسانات قیمت جهانی نفت است باید بخش قابل توجهی از آن (حداقل ۴۰٪) مازاد درآمد فروش داخلی حامل های انرژی در زمانهایی که قیمت نفت خام فوب خلیج فارس بیش از ۴۰ دلار در هر بشکه باشد) از چرخه مصرف برای هزینه های پیش بینی نشده خارج بماند (در حسابی ذخیره شود) تا صرف جبران تکانه های قیمت جهانی نفت شود.
- ۵- بخش نقدي یارانه ها باید به حداقل برسد و حداکثر تا دهک سوم در آمدی را شامل شود تا اولاً جیره خواری و بیکارگی اشاعه نگردد و ثانیاً دولت زیربار تعهدی که ممکن است از عهده آن برنیاید نرود.
- ۶- دوره پرداخت یارانه های نقدي مشخص نشده است که لازم است به روشی قیدگردد.
- ۷- درآمد حاصل از هدفمند کردن یارانه ها یک فرصت استثنائی برای تأمین منابع مالی اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ می تواند باشد که در لایحه پیشنهادی به آن توجه نشده است. (مثلاً کاهش میزان پیش پرداخت و افزایش دوره پرداخت اقساط سهام واگذاری) که میتواند از محل ذخیره پیشنهادی در بند ۴ تأمین شود.
- ۸- برای کاهش آثار تورمی اجرای طرح و جلوگیری از شوک های مخرب به اقتصاد بهتر است طرح تدریجی اجرا شود. از آنجا که اجرای تدریجی طرح بطور کلی نیز خود تبعات منفی تورمی

- در پی خواهد داشت پیشنهاد می شود تدریج در اقلام مشمول یارانه رعایت شود مثلاً
- الف- قیمت بنزین در سال اول اصلاح گردد.
- ب- قیمت گازوئیل و نفت کوره نفت سفید و گاز مایع طی سه سال اصلاح شود.
- ج- قیمت گاز و به تبع آن قیمت برق در یک برنامه پنج ساله اصلاح گردد.
- د- قیمت دارو و خدمات بهداشتی و آموزشی در چارچوب نظام تأمین اجتماعی فراگیر اصلاح گردد.
- ه- قیمت آب و نان طی یک برنامه پنج ساله اصلاح گردد.
- و- قیمت سایر اقلام طی یک برنامه سه ساله اصلاح شود.
- ۹- قیمت تمام شده کالا و خدمات در بخش دولتی به هیچ وجه نباید مبنای تعیین قیمت ها قرار گیرد، زیرا ناکارآمدی بخش دولتی توسعه خواهد یافت و هزینه آن بر مردم تحمیل خواهد شد.
- ۱۰- اگر چه در بلند مدت قیمت سوخت های مایع باید با بازار جهانی هماهنگی معنی دار داشته باشد، لکن از آنجا که اقتصاد داخلی توان رویارویی با تکانه های شدید قیمت ها را ندارد بهتر است تطبیق قیمت ها به صورت دوره ای انجام شود (مثلاً سالانه) برای حفظ ثبات قیمت ها طی دوره مورد بحث تفاوت قیمت های داخلی و جهانی از طریق یک حساب ویژه تعدیل گردد.
- ۱۱- جهت پرهیز از عدم شفافیت و تخصیص غیربینه منابع از اعمال هر گونه قیمت ترجیحی اجتناب شود.
- ۱۲- در اجرای این طرح که باید در بودجه های سالانه گنجانده شود بسیار ضروری است که سهم هزینه های جاری دولت به حداقل ممکن رسانده شود تا زمینه ساز کوچک سازی دولت گردد.
- ۱۳- سایر اجزاء طرح تحول اقتصادی نیز همزمان با هدفمند کردن یارانه ها باید به اجراء گذاشته شود.
- ۱۴- اختیاراتی که برای اجرای طرح به دولت داده می شود نباید ناقض روح طرح باشد مثلاً وقتی یارانه ها هدفمند می شود نباید سر فصل جدیدی برای یارانه ها ایجاد گردد. همچنین نباید هیچ یارانه ای بدون تعیین مبلغ و دوره زمانی و طرف های گیرنده تصویب شود.
- ۱۵- در اینگونه طرح ها باید بخش درآمدی طرح از بخش هزینه ای آن جدا شود و با هر بخش برخورد مستقلی صورت گیرد.
- ۱۶- کلیه اقلامی که یارانه آنها حذف و یا به آن ها در آینده یارانه پرداخت خواهد شد باید به دقت و روشنی

تعیین و نام، میزان و دوره زمانی پرداخت یارانه مرتبط در متن قانون آورده شود.

۱۷- برای حمایت از تولید مشوقهای صادراتی مؤثر در نظر گرفته شود.

۱۸- تفاوت قیمت فروش داخلی حامل های انرژی با قیمت های فوب خلیج فارس باید به میزانی باشد که سرمایه گذاری، تولید و جهانگردی در کشور را جذاب تر از تمام کشورهای منطقه نماید.

۱۹- جهت پرهیز از پرداخت یارانه به فروش داخلی فرآورده های موضوع "بند الف ماده یک" باید قیمت فروش نفت خام به پالایشگاه های داخلی "حداکثر ۸۵٪ قیمت فوب خلیج فارس" باشد.

۲۰- با توجه به اینکه صادرات گاز سهم اندکی از کل تولید گاز کشور را شامل میشود و بر خلاف نفت خام و فرآورده ها امکان صدور تمام گاز تولیدی کشور وجود ندارد اصولاً قیمت صادراتی نمی تواند مبنای درستی برای فروش داخلی قرارگیرد. قیمت فروش داخلی گاز باید بگونه ای تعیین شود که موجبات افزایش توان رقابتی و توسعه سرمایه گذاری در کشور را فراهم سازد. لذا قیمت فروش داخلی گاز و به تبع آن برق باید در پائین ترین سطح قیمت در کشورهای منطقه باشد. عدم رعایت این ضرورت هزینه های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی توسعه نیافتگی که به مراتب بیشتر از منافع متصور است را به کشور تحمیل خواهد نمود.

۲۱- قانون باید ضمن شفافیت، قابلیت پیش بینی را برای ذینفعان فراهم سازد و ضمن برخورداری از انعطاف لازم مجموعه ای مبهم نباشد. لذا جامعه هدف برای دریافت یارانه های نقدی یا غیرنقدی باید در قانون دقیقاً مشخص شود اگر چه چگونگی شناسائی آن جامعه میتواند به دولت محول گردد. همچنین سقف یارانه های مستقیم (اعم از نقدی و یا غیرنقدی) به هر خانوار نیز باید تعیین شود. ترکیب سایر کمکهای غیرمستقیم مانند کمک به تامین مسکن، اشتغال، بیمه های اجتماعی نیز باید در قانون مشخص گردد در غیر این صورت عملاً اختیار قانون گذاری و به ویژه تنظیم، تصویب و اجرای بودجه از مجلس به دولت واگذار شده است.

۲۲- اصل اساسی تفکیک قوا، و عدم مداخله قوه مجریه در امور قانون گذاری و قضائی دقیقاً رعایت گردد.

(ب) پیشنهادهای اصلاحی مفاد لایحه

۱- با توجه به ضرورت قابل پیش بینی شدن فضای تحولات اقتصادی برای جامعه لازم است در ماده ۱ واژه "موظف" جایگزین واژه "مجاز" گردد.

۲- بند "الف" ماده ۱ به صورت زیر اصلاح شود:
"قیمت فروش داخلی بنزین در سال ۱۳۸۸ و نفت گاز، نفت کور، نفت سفید و گاز مایع و سایر مشتقات به تدریج تا پایان سال ۱۳۹۰ و با احتساب هزینه های مترتب (شامل حمل و نقل، توزیع و مالیات و عوارض قانونی) معادل ۹۰ درصد قیمت های فوب خلیج فارس گردد.

۳- جهت رفع تناقض در مبنای قیمت گذاری نفت خام و فرآورده ها و ضرورت سرمایه گذاری در توسعه و نوسازی پالایشگاه ها و عدم پرداخت یارانه مجدد به فروش داخلی فرآورده ها در تبصره ۱- بند الف ماده یک عبارت "حداقل نمود و پنج درصد (۹۵٪)" با عبارت "معادل هشتاد و پنج درصد (۸۵٪)" جایگزین گردد.

۴- با توجه به توضیحات مندرج در بند ۲۰ ردیف الف و اینکه بخشی از درآمد فروش گاز به داخل از محل ارزش افزوده و رشد اقتصادی کشور تامین شود، لذا فروش داخلی گاز باید در پایین ترین سطح قیمت در کشورهای منطقه باشد. اگر بنا به هر دلیل قیمت صادراتی مبنای تعیین فروش داخلی قرار گیرد میزان آن نباید از ۵۰٪ قیمت صادراتی بیشتر باشد تا مانع انجام سرمایه گذاری های گسترده مبتنی بر این مزیت در کشور نگردد. لذا در بند "ب" ماده یک عبارت "معادل پنج درصد (۵۰٪)" جایگزین عبارت "حداقل هفتاد و پنج درصد (۷۵٪)" شود.

۵- در بند "ج" ماده یک، عبارت "کمتر از حداقل قیمت برق در کشورهای منطقه" جایگزین عبارت "معادل حداقل قیمت تمام شده آن" گردد. یا اینکه عبارت "در محاسبه قیمت تمام شده برق، هزینه سوخت نیروگاه ها براساس قیمت گاز طبیعی مندرج در بند ب منظور خواهد شد" اضافه شود.

۶- به منظور پرهیز از مخدوش شدن تخصیص بهینه منابع و اقدام های تبعیض آمیز، تبصره ۳ بند ج ماده یک حذف گردد آوردن تبصره ۳ به این صورت عملاً اختیار قیمت گذاری بدون هیچ معیار قانونی را به دولت میدهد که ناقض اصل شفافیت در قانون و قابلیت پیش بینی رفتار سیاستگذاران میباشد.

۷- در ماده ۲ لایحه پیشنهادی، اجازه تعیین و اخذ مالیاتی متناسب با عواملی نا مشخص به دولت داده شده است که ضمن مغایرت با اصل ۵۱ قانون اساسی، اختیاری بی قید و شرط را به دولت می دهد و عملاً هر گونه چارچوبی را برای

تعیین قیمت حامل‌های انرژی از یکسو و میزان یارانه پرداختی را منتفی می‌نماید و صرفاً اختیار تام تعیین قیمت حامل‌های انرژی و میزان یارانه را بطور کلی و به صورت دائمی به دولت می‌سپارد و عملاً ناقض ضوابط مندرج در ماده یک به شمار می‌رود. لذا اصلاح اساسی این ماده به ترتیب زیر پیشنهاد می‌گردد.

ماده ۲- دولت مکلف است برای مدیریت آثار نوسان قیمت‌های بین‌المللی حامل‌های انرژی بر اقتصاد ملی، قیمت حامل‌های انرژی را بگونه‌ای تعیین نماید که متوسط سالانه قیمت فروش داخلی هر یک از حامل‌ها از متوسط سالانه قیمتی تعیین شده در ماده یک بیشتر نگردد.

۸- چون کالاها و خدمات یا عمومی است یا خصوصی برای رفع ابهام از ماده ۴ عبارت "کالاها و خدمات عمومی" جایگزین عبارت "کالاها و خدمات اساسی و همگانی غیر حاکمیتی" گردد.

۹- جامعه هدف بند الف ماده ۵ باید در قانون روشن شود و سهم هر یک از اجزاء بندهای الف، ب، و ج نیز لازم است در قانون تعیین گردد در غیر این صورت اختیار تصویب و اجرای بخش مهمی از بودجه کشور از مجلس به دولت داده میشود و امکان نظارت را نیز از مجلس سلب می‌نماید. پیشنهاد می‌گردد جامعه هدف موضوع بند الف ماده ۵ صرفاً شامل اقشار زیر باشد:

۱- بیکاران آماده کار اعم از اینکه سابقه بیمه داشته یا نداشته باشند.

۲- حقوق بگیران دولتی و مستمری بگیران.

۳- افراد و خانواده‌های تحت پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام.

توضیح اینکه سایر اقشار جامعه که ارائه‌کننده کالا و خدماتی هستند با تنظیم قیمت کالا و خدمات خود متناسب با سطح عمومی قیمت‌ها، افزایش هزینه‌های خود را جبران می‌نمایند و اجرای بند "ب" نیز اقدام‌های جبرانی را تکمیل می‌کند.

۱۰- تبصره ۲ ماده ۵ مبهم است که باید رفع ابهام شود.

۱۱- از آنجا که گسترش حمل و نقل عمومی و حمایت از سرمایه‌گذاری و تولید نیازمند منابع زیادی است بنظر می‌رسد که سهم حداکثر تا پانزده درصد در نظر گرفته شده برای مجموعه اقدام‌های مندرج در ماده ۶ ناچیز است لذا پیشنهاد می‌شود:

عبارت "حداکثر تا پانزده درصد (۱۵٪)" با عبارت "حداکثر تا بیست و پنج درصد (۲۵٪)" جایگزین گردد.

۱۲- مرجع تشخیص متخلفان و فاقدین استحقاق در ماده ۷ مشخص نشده که قاعدتاً باید مراجع ذیصلاح قضائی باشند که باید قید گردد.

۱۳- اجرای ماده ۸ عملاً افزایش وابستگی بودجه عمومی به نفت است، معلوم نیست چرا به عنوان کاهش این وابستگی مطرح شده است؟ ضمن اینکه افزایش حقوق کارکنان دولت در ماده ۵ پیشنهادی دیده شده است و صرفاً باید منابع افزایش هزینه تملک دارائی های سرمایه ای در این ماده دیده شود لذا پیشنهاد می شود ماده ۸ به این ترتیب اصلاح گردد.

ماده ۸- دولت مجاز است حداکثر تا پانزده درصد (۱۵٪) وجوه خالص حاصل از اجرای این قانون را جهت جبران آثار آن بر اعتبارات تملک دارائیهای سرمایه ای هزینه کنند.

۱۴- در ماده ۹ صندوقی با درآمدی کلاً از منابع عمومی و با هیئت امنائی متشکل از مقامات دولتی نمی تواند به عنوان مؤسسه عمومی غیر دولتی شناخته شود. همچنین طبق اصل ۵۳ قانون اساسی کلیه دریافت های دولت باید در حسابهای خزانه داری کل متمرکز شود و همه پرداخت ها در حدود اعتبارات مصوب به موجب قانون انجام گیرد. لذا تشکیل صندوق به صورتیکه این لایحه پیشنهاد گردید، خلاف قانون اساسی است. بنابراین پیشنهاد میگردد. اولاً تمامی منابع حاصل از اصلاح قیمت های مشمول این قانون به حساب خزانه داری کل واریز گردد.

ثانیاً برای خنثی سازی نوسانات قیمت جهانی حامل های انرژی حسابی مشابه حساب ذخیره ارزی ایجاد شود تا مازاد و کسری درآمد فروش داخلی حامل های انرژی و هزینه های پیش بینی شده در آن حساب عمل گردد.

۱۵- ماده ۱۱ حذف شود بلحاظ اینکه جایابی ۱۰ واحد درصد به منزله جابه جایی بیش از ۵۰٪ وجوه پیش بینی شده در مواد ۶ و ۸ می باشد. لذا پیشنهاد میگردد جا به جایی در داخل سر فصل ها و وفق ضوابط بودجه های سالانه مجاز باشد.